

El Barça-Madrid i la llibertat d'expressió

És un bon moment per reflexionar entorn de les restriccions actuals a l'exercici de drets

🕒 5 min. 17/12/2019 18:07

El Barça-Madrid i la llibertat d'expressió. / GETTY

JOAN RIDAO (/FIRMES/JOAN_RIDAO/)

Professor de Dret Constitucional a la Universitat de Barcelona

+ Segueix-me

🗨️ 0

➦ Comparteix

🔖 Guarda

Tsunami Democràtic ha convocat una concentració a prop del Camp Nou la tarda del Barça-Madrid i ha demanat que es garanteixi la presència del lema #SpainSitAndTalk a les grades i al terreny de joc. Els adherits -assegura- han rebut les consignes pertinents per fer algunes accions que algunes fonts interpreten com una eventual invasió del camp. Assistim, doncs, a un acte reivindicatiu en dos escenaris, la via pública i l'interior d'un recinte esportiu, i en què estan en joc drets fonamentals com el de reunió i manifestació i la llibertat d'expressió. En un context d'aparent manca d'entesa entre convocants, club i autoritat governativa, tot apunta que almenys els controls d'accés s'intensificaran -i la paciència dels aficionats-, que el club filtrarà amb més zel les pancartes -sense excloure lemes polítics, s'entén- i que la presència de Mossos a la grada serà més gran de l'habitual.

Anteja tots els escenaris per al clàssic

(https://www.ara.cat/esports/barca/Barca-contempla-pitjor-escenari-classic_0_2363163845.html)

Tanmateix, la polèmica suscitada, producte de la situació política, de la notorietat del partit i, esclar, de les incògnites sobre la *performance* i el dispositiu policial, propicia una reflexió entorn de les severes restriccions actuals a l'exercici de drets, també en l'àmbit esportiu. En general, el balanç és prou conegut: en l'esfera del dret de reunió i manifestació s'han identificat persones per participar en assemblees populars de caràcter polític o sindical o en actes espontanis i no comunicats, amb l'objectiu de dissuadir la seva realització o de comminar a la retirada de símbols, tot i que, en democràcia, l'espai públic no és només un lloc de circulació sinó també de participació, i el dret de participació no es redueix a votar cada quatre anys. En l'àmbit de la llibertat d'expressió hem assistit, no sense rubor, a condemnes per delictes d'odi contra tuitaires, rapers o titellaires per acudits de mal gust o per injúries a la Corona. El Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH), amb una doctrina inspirada en la del Tribunal Suprem dels EUA, ha hagut de corregir els jutges espanyols perquè ha considerat que, en molts casos, es tractava de discursos expressats en el mercat de les idees, per odiosos o repugnants que fossin, i que la majoria no pot imposar la seva manera de pensar a la minoria. Per a Estrasburg, només són intolerables les expressions racistes o xenòfobes i les que puguin excitar a una violència efectiva i real, i desconsidera els insults especialment si tenen escàs valor social i no formen part de cap exposició d'idees.

Fem vots perquè es pugui protestar de forma cívica i pacífica i alhora presenciar un gran espectacle esportiu

En l'esfera de l'esport, hi ha una panòplia paorosa de normes sancionadores: la llei de l'esport, la llei antiviolença, el decret sobre disciplina esportiva o els estatuts de la Federació de Futbol. Aquests últims preveuen la possibilitat acordada preventivament de jugar en un altre escenari o –com s'ha vist– de canviar la data. Problemes més importants presenta la llei contra la violència, que persegueix l'exhibició de símbols i consignes, o l'entonació de càntics, que, pel seu contingut o per les circumstàncies en què s'utilitzin, incitin o ajudin a la realització de comportaments violents o terroristes, o constitueixin un acte de menyspreu als participants en l'espectacle. La imprecisió d'aquesta norma i la concurrència d'elements tan extrems ha de

dur a interpretar la llibertat d'expressió sospesant el context sociopolític en què es produeixen els fets: per exemple, un Barça-Madrid en el context postsentència del Procés. I sobretot si les manifestacions constitueixen una efectiva situació de risc o de violència per a les persones o drets de tercers o per al mateix sistema de llibertats.

Per la seva banda, l'article 237b del Reglament de la Federació determina que l'àrbitre, abans de començar un partit, pot ordenar que se suspengui en cas de mal estat del terreny de joc, i en els altres supòsits que s'estableixen en les disposicions vigents. Més endavant, l'article 240.2 recull cinc causes taxades: el mal estat del terreny, la inferioritat numèrica d'un equip, els incidents de públic, la insubordinació dels jugadors o la causa de força major. Si exhibir determinats símbols o consignes fos qualificat com un incident de públic, l'àrbitre hauria de valorar el seu abast, procurant esgotar els mitjans perquè es jugui. Finalitzat l'incident no hi ha d'haver cap raó per suspendre el partit, tret que es produeixi una invasió massiva del terreny de joc que els responsables de seguretat no puguin evitar.

Això diu el sentit comú. Però els antecedents no conviden a esvaïr els temors. Per posar un sol exemple, direm que la comissió antiviolença va incoar un expedient informatiu per les xiulades durant la interpretació de l'himne espanyol en la final de Copa del 2015 i va remetre els fets a la Fiscalia per si fossin constitutius de delictes. Per contra, en altres països com Itàlia aquests tipus de fets són habituals, com a gest de protesta contra la classe política (el maig del 2014 a l'Estadi Olímpic de Roma, amb motiu de la final de Copa entre Nàpols i Fiorentina). Al Regne Unit, l'himne (*God save the Queen*) no està regulat i és escridassat pels seguidors escocesos o gal·lesos quan les seves seleccions s'enfronten a Anglaterra, sense més problemes, tot i que és veritat que als EUA hi ha rígids protocols de conducta en els esdeveniments esportius amb presència d'autoritats i en què s'interpreta l'himne. En fi, fem vots per foragitar els fets malèfics i perquè es pugui protestar de manera cívica i pacífica al mateix temps que presenciar un gran espectacle esportiu.

Contingut relacionat

- + El portaveu del Barça denuncia que "s'ha creat un clima d'alarmisme fals" sobre el clàssic (https://www.ara.cat/esports/Barca-Vives_0_2363763803.html)

Comparteix a facebook (https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://ara.cat/_8cdb04c3?s=f)

Comparteix a twitter (http://twitter.com/share?url=http%3A%2F%2Fara.cat%2F_8cdb04c3%3Fs%3Dt&via=ARAopinio&text=El%20Madrid%20i%20la%20llibertat%20d%E2%80%99expressi%C3%B3)